

Trøndelag fylkeskommune

[Adresse]

Innherred, 17. mars 2025

Høringsuttalelse Energistrategi for Trøndelag mot 2050, fra Innherred regionråd IPR

Innspill fra Innherred regionråd IPR:

- Det er positivt at fylkeskommunen tar initiativ til og ønsker å være en aktør i energiomstillingen. Videre er det bra at fylkeskommunen tar en rolle både i forhold til kompetanseheving og kompetansedeling innen fagområdet.
- Innherred regionråd er bekymret over at høringsutkastet ikke i tilstrekkelig grad beskriver løsninger på det store gapet mellom framtidig forbruk og produksjon av elenergi.
- Energieffektivisering og holdningsendring. Tiltak for å redusere energibruken hos innbyggerne, i det offentlige og i næringslivet.
- Det geopolitiske situasjonen. Innherred regionråd er tydelig på at tilrettelegging for utbygging av lokal kraftproduksjon og nærenergi i Trøndelag i regionen Innherred, er av avgjørende betydning for å redusere vår sårbarhet. I et fylke, region, der en har spredt bosetting og bedriftsetableringer, vil dette være sentralt.
- Flere grønne reiser på Innherred og mellom Innherred og Namdalen til Trondheim og sørover, er Innherred regionråd og partnerskapet Innherredsbyen opptatt av. Trøndelag fylkeskommune har en sentral rolle i å se mobilitetstilbudet i en sammenheng.
- Utvikling av nye energikilder. Oppgradering av eksisterende vannkraft er viktig. Stortinget har nylig (13. februar 2025), stemt for å forenkle behandlingen av søknader til kraftutbygging i vernede vassdrag. Det bidrar til at en kan se nærmere på muligheten og forsvarligheten ved eventuelle utbygginger. Innherred regionråd vil likevel understreke at en er opptatt av å etterfølge vassdragsvernet, så dette må i så fall gjøres på en miljøskånsom måte, der dette er forenlig med lokale interesser. Utbygging av vindkraft i allerede nedbygde områder, kan være aktuelle å utvide på. Solkraft ved å benytte takflater på både eksisterende og nye bygg, er veldig interessant. Likens dette med å utnytte lokale råstoffer til bioenergi.
- For å understøtte økt lokal produksjon av grønn energi, redusere sårbarheter knytta til strømbrudd og generell knapphet på elektrisk kraft i Trøndelag, samt redusere klimautslippene i samferdselssektoren i Trøndelag gjennom å gjøre det enklere for transportnæringa å velge miljøvennlig, bes fylkeskommunen om å ta en rolle for å sikre fortgang i etablering av

INNHERRED REGIONRÅD

c/o Steinkjer kommune, Postboks 2530, 7729 Steinkjer. Tlf: +47 95 22 24 25, E-post: postmottak@innherredregionrad.no
Org.nr. SNO 029 212. Besøksadresse: Rådhuset, Kongens gate 39, 7713 Steinkjer

infrastruktur for distribusjon og fylling av biogass over hele fylket og i tillegg vurdere om biogass kan være et nullutslipps-alternativ til elektrisitet når det gjelder valg av energibærer i kollektivtransporten i Trøndelag.

Saksopplysninger:

Trøndelag fylkeskommune har sendt Energistrategi for Trøndelag mot 2050 på høring, med svarfrist 1. april. Forslaget til energistrategi, ble sendt på høring til partene i desember 2024. Partene ble invitert til en energisk frokost ifbm Trøndelagsmøtet i januar 2025, videre utarbeidet Trøndelag fylkeskommune en digital presentasjon av høringen, sendt partene. Dette var nyttig.

Vi ser positivt på initiativet til å utvikle en helhetlig strategi for energiforsyning og bruk i fylket, og vi ønsker å bidra til en bærekraftig og fremtidsrettet energiløsning som ivaretar både lokale og regionale behov.

Overordnede betraktninger:

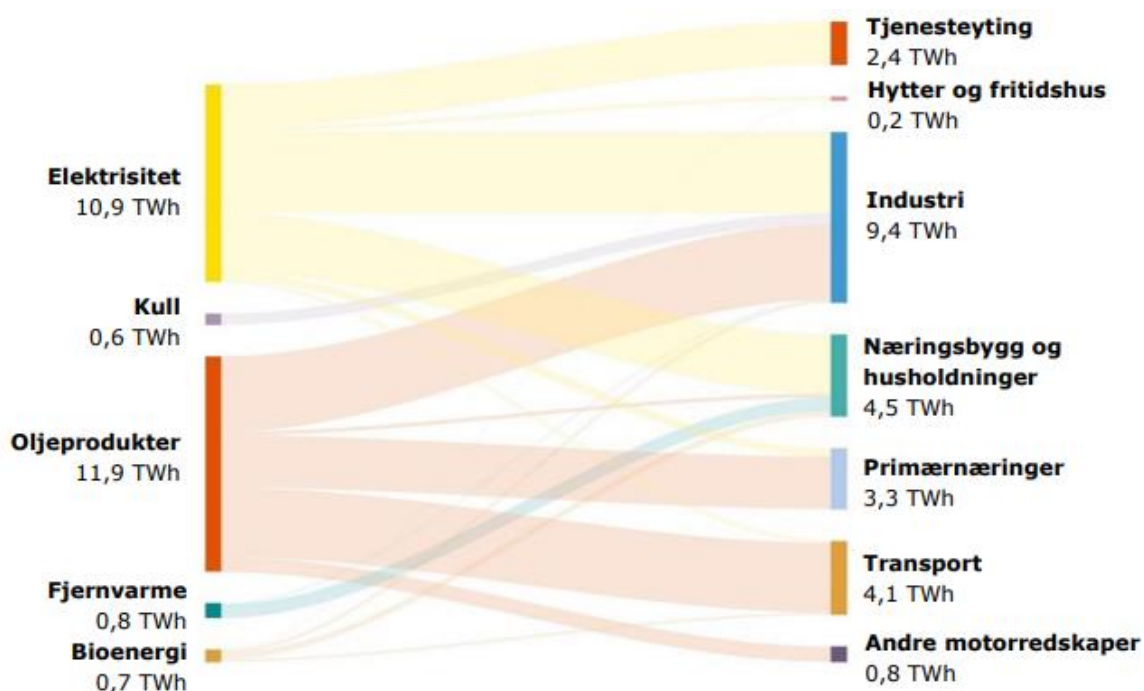
Sikker energiproduksjon for framtidige generasjoner, er et av de viktigste politikkområdene for Innherred regionråd IPR. Kommunene i regionen; Levanger, Verdal, Inderøy, Steinkjer og Snåsa, avgir i tillegg egne uttalelser. Innherred regionråd IPR har bidratt med innspill til utarbeidelsen av utkastet til høring, i et møte mellom representantskapet i rådet og fylkeskommunen i februar 2024.

Innherred er en viktig industri- og landbruksregion, både i Trøndelag og nasjonalt. Regionen har et betydelig energibehov knyttet til både industriell produksjon og primærnæringene.

Strategien som er på høring, har en innledning, fem kapitler og et forslag til handlingsplan mot 2030. I innledningen beskrives dilemmaet energisektoren står i. Dette omtales som et **trilemma** i spennet mellom rimelig energi, sikker energiforsyning og energiproduksjon som ikke skal gå på bekostning av miljø og framtidige generasjoner.

Energiomstilling i strategien betyr at vi går fra fossilt til fornybart, men uten å gjøre oss avhengig av importert biodrivstoff, noe som betyr å prioritere tiltak som reduserer energisløsing og legge til rette for investeringer i infrastruktur som støtter opp om et fornybart energisystem, gjennom å bruke etablert nett og overskuddsvarme bedre. Dette betyr at hvis vi skal øke fornybar energi- og effektproduksjon, så må en ta hensyn til vårt forvaltningsansvar for sør-samisk kultur.

Elektrifisering av sokkelen, transportsektoren og industrien gjør at vi beveger oss inn i en knapphetssituasjon. Forbruksetterspørselen i Trøndelag og Norge stiger raskere enn det bygges ut produksjonskapasitet og nett. Figur 2 i strategien viser energisystemet i Trøndelag med tall fra 2022. Den viser at elektrisitet hovedsakelig går til industri, næringsbygg og husholdninger.

Figur 2: Figuren viser energibalansen i Trøndelag. Venstre akse viser energikildene, og høyre akse hvor energien forbrukes (tall fra 2022, [Energidashboard](#)).

Trøndelag ligger i strømprisområde NO3 der også Møre og Romsdal fylke inngår, sammen med mindre deler av Vestland og Innlandet fylker (Røros er i NO2. Lierne, Røyrvik, Namsskogan og deler av Grong ligger i NO4). Det er Tensio som har ansvaret for regional- og distribusjonsnettene på Innherred og i hovedsak i Trøndelag.

En stadfester i strategien at den **geopolitiske situasjonen** er svært alvorlig og forventes å vedvare i vår generasjon. En framhever at nærenergi bidrar til desentralisering av energiforsyning kan gjøre Trøndelag mindre sårbart for strømbrydd. Lokal kraftproduksjon og nærenergi kan også redusere sårbarhet for kapasitetsproblemer i det nasjonale og regionale strømmettet. Dette kan være en viktig faktor for å øke den trønderske samfunnssikkerheten i årene som kommer.

Strategien er innrettet mot hvor vi skal være i 2050 og strategien viser til at energisystemet er en forutsetning for velferd, og at en i takt med landene omkring oss går i retning av mer fornybar og sirkulær økonomi, blir omstillingen også en forutsetning for framtidig konkurransekraft, verdiskaping og arbeidsplasser.

Kraftbehovet vil øke med 4,6 TWh til 2050, med dagens behov og næringsstruktur. Hvis en tar høyde for at den grønne omstillingen skal inkludere nye industri og næringsutvikling, må en forvente en forbruksøkning på 8 TWh i 2050.

«Målsettingen om å nå et lavutslippssamfunn i 2050 nås ikke uten at forbruk av fossile energikilder reduseres til et minimum og at energi brukes mer effektivt i alle sektorer. Det er sannsynligvis nødvendig å ivareta naturmangfold og å sikre at materialer brukes sirkulært for å lykkes med en energiomstilling» (strategien s. 7).

Energipolitiske dilemmaer:

Utkastet slår fast at energisystemet i dag består av varme, elektrisitet og fossile brensler. Utviklingen er avhengig av rammevilkår fra lovgivende myndigheter, nasjonalt og internasjonalt og energi er en forutsetning for samfunnsutvikling. Energipolitikken står i avveininger mellom dilemmaer, dette er synliggjort i dokumentet godt med å vise til spissete motsetningspar:

- Sentrum – distrikt
- Forutsigbarhet – tilpasningsevne
- Etablerte aktører – oppstartsmiljøer
- Offentlig eierskap – private investorer
- Næringslivets behov – naturens egenverdi
- Omsetning i marked – prissignaler gjennom politikk
- Lønnsomhet på kort sikt – samfunnsøkonomiske kostnader
- Sentralisert produksjon og forbruk – desentralisert produksjon og forbruk

Kapittel 1 – Trøndelag fylkeskommune og kommunene som aktør i energisystemet

I dette kapitlet refereres til kommunenes og fylkeskommunens ulike roller i energisystemet. Her nevnes både at kommunene har økonomiske interesser som eiere av kraft- og nettselskap og gjennom eiendomsskatt, samtidig som det pekes på kommunene og fylkeskommunene som demokratisk valgte styringsorganer som forventes å ha en strategisk retning for lokalsamfunnene.

Kapittel 2 – Fra fossilt til fornybart

Kapitlet peker på ulike alternativer for å fase ut fossil energi og i stedet dekke energibehov gjennom fornybare og framtidsrettede løsninger. Konkrete eksempler er å stimulere til flere elektriske busser, minibusser og lastebiler når det gjelder kjøretøy.

Kapittel 3 – Sløsestopp

Kapitlet har som hovedmål å redusere energiforbruk til oppvarming og i samferdsel. Her presenteres konseptet med lokale energiområder hvor industri, næring, transport og husholdninger utnytter felles infrastruktur for produksjon, lagring og distribusjon av energi.

Kapittel 4 – Energi og effekt

Kapitlet har som mål at Trøndelag skal ha tilstrekkelig og sikker energiforsyning. Dette skal oppnås gjennom å oppgradere eksisterende vannkraft, øke vindkraftproduksjon på allerede nedbygde områder, ta takflater i bruk til solkraft og utnytte lokale råstoffer til bioenergi og varmeressurser i husholdning og næringsliv. Videre pekes det på å utforske og forstå mulighetene for havvind og skaffe mer kunnskap om kjernekraft.

Kapittel 5 – investering i infrastruktur

Målet her er at Trøndelag skal øke fleksibilitet i bruk av nett og varme, og utnytte løsninger for lagring og deling av energi over døgnet og sesong. Det skal oppnås gjennom energikordinering, nytt nett Namsos- Sunndalsøra og strengere prioritering av tilknytning.

Saksvurderinger:

Strategiens generelle del i innledningen gir et godt bilde av utfordringene med den omstillingen vi står overfor, når fossile energikilder skal erstattes av fornybare energikilder og ikke minst mer effektivt energibruk. Vekst i næringslivet, sammen med omstilling til grønne energikilder gir oss et betydelig

Innherred regionråd

SNÅSA - INDERØY - STEINKJER - VERDAL - LEVANGER

energiunderskudd både i 2030 og 2050. En savner flere kraftfulle tiltak som kan gi en raskere tilgang på kraft og tydeligere forutsigbarhet for næringslivet i regionen.

Kollektivtransporten er fylkeskommunens ansvarsområde (unntak for jernbane og luftfart). Trøndelag fylkeskomme har et ansvar for å se mobilitetstilbudet i regionen, i en sammenheng. Innherred regionråd og partnerskapet Innherredsbyen er opptatt av at regionen og nærliggende regioner skal få et bedre kollektivtilbud. Vi har et dårlig busstilbud, da det er politisk enighet om at jernbanen skal være Innherreds kollektivåre. Da må to tog i timen på strekningen Steinkjer-Melhus på plass så raskt som mulig. Prisen på billetter må senkes og hastigheten på toget må økes. En reduksjon av privatbilismen på Innherred, fra Innherred og Namdalen til Trondheim og sørover, vil være positivt.

Med vennlig hilsen

Marit Moe

Daglig leder

Tlf.: +47 952 22 425

Marit.Moe@steinkjer.kommune.no

INNHERRED REGIONRÅD

c/o Steinkjer kommune, Postboks 2530, 7729 Steinkjer. Tlf: +47 95 22 24 25, E-post: postmottak@innherredregionrad.no
Org.nr. SNO 029 212. Besøksadresse: Rådhuset, Kongens gate 39, 7713 Steinkjer